

แนวทางและกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษา

เสนอ

การประชุมสัมมนาประจำปี

คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

โดย ภราดา ดร. บัญชา แสงหิรัญ

25 พฤษภาคม 2549

09.30 – 12.00 น.

แนวความคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย

- สมัยก่อน
- ปัจจุบัน
- ในสังคมไทย

ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา

1. มหาวิทยาลัยวิจัย (Research University)
2. มหาวิทยาลัยทำการสอน (Teaching University)
3. วิทยาลัยชุมชน (Community College)

การปฏิรูปอุดมศึกษา

1. การปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ
2. การพัฒนาระบบต่าง ๆ
3. การพัฒนากระบวนการจัดการด้านคุณภาพ และการพัฒนาทั่วโลกคุณภาพ
4. การปฏิรูปการเรียนการสอนและการวิจัย
5. การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร

พันธกิจของมหาวิทยาลัย

1. ผลิตบัณฑิต
2. สร้างงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
3. ให้บริการวิชาการ
4. ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

การประเมินคุณภาพภายนอก

เป็นการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของ
สถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น และให้มีการ
พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตามเอกลักษณ์ของสถาบัน

หลักการในการตัดสินคุณภาพ

1. มีความตระหนักถึงความสำคัญ (awareness)
2. มีความพยายาม (attempt)
3. บรรลุผลสำเร็จ (achievement)

จุดมุ่งหมายของการประเมินภายนอก

1. เพื่อยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถาบัน และประเมินคุณภาพการศึกษา
2. ช่วยสะท้อนจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของสถาบัน
3. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง และพัฒนา

การประเมินคุณภาพภายนอก

1. รอบแรก: พ.ศ. 2542 — 2548

- เพื่อพัฒนา โดยให้สถาบันได้ประเมินตนเอง และให้คนอื่นประเมินสถาบัน

2. รอบสอง: พ.ศ. 2549 — 2553

- เพื่อการพัฒนา โดยให้มีการรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน (มาตรา 51)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1. การปรับมาตรฐานจาก 8 เป็น 7 มาตรฐาน
2. การปรับลดจำนวนนิยามของการประกันคุณภาพภายนอก
3. ให้ค่าน้ำหนักของแต่ละมาตรฐาน
4. การกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้
5. การรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับสถาบันและกลุ่มสาขาวิชา

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ต่อ)

6. การจัดทำฐานข้อมูลร่วม (common data set)
7. การคำนึงถึงความแตกต่างของสถาบัน
8. ความสอดคล้องของตัวบ่งชี้

การปรับมาตรฐานจาก 8 เป็น 7 มาตรฐาน

รอบแรก	รอบสอง
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต
2. มาตรฐานด้านการเรียนรู้	2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
3. มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	3. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ
4. มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์	4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม
5. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ	5. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร
6. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	6. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน
7. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ	7. มาตรฐานด้านประกันคุณภาพ
8. มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพ	

การเปรียบเทียบการประเมินรอบแรก (2544 – 2548)

	การประเมินรอบแรก	การประเมินรอบที่สอง
1. สิ่งที่ต้องการประเมิน	คุณภาพของสถาบันโดยรวม	คุณภาพของสถาบันและของกลุ่มสาขาวิชา
2. มาตรฐานคุณภาพ	8 มาตรฐาน 28 ตัว บ่งชี้ (ใช้เหมือนกันทุกสถาบัน)	7 มาตรฐาน 39 ตัวบ่งชี้รวมและ 9 ตัวบ่งชี้เฉพาะ <ul style="list-style-type: none"> - นำหนัก กรอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผันแปรตามกลุ่มสถาบัน - มีตัวบ่งชี้เฉพาะตามจุดเน้นของกลุ่มสถาบันด้วย
3. จุดประสงค์ของการประเมิน	เพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอย่างต่อเนื่อง	เพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถาบัน <p>หวังว่าจะกระตุ้นให้สถาบันคุณภาพและมาตรฐานอย่างก้าวกระโดดและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง</p>
4. เกณฑ์การรับรองมาตรฐานคุณภาพ	ไม่มีเกณฑ์	กำหนดเกณฑ์ทั้งระดับ กลุ่มสาขา และระดับสถาบัน

หลักการประเมินคุณภาพภายนอก

- คำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- คำนึงถึงเอกลักษณ์ของสถาบัน
- พัฒนาคุณภาพให้สูงกว่ามาตรฐานอุดมศึกษาของประเทศ
- มุ่งเน้นพัฒนามาตรฐานอุดมศึกษาสู่ระดับสากล
- ส่งเสริมให้สถาบันพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบประเมินคุณภาพภายนอก
- เน้นการประเมินแบบกัลยาณมิตร ที่เที่ยงตรงและโปร่งใสตรวจสอบได้

การแบ่งกลุ่มสาขาวิชา (10 กลุ่ม จัดโดย สมศ.)

1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ
2. วิทยาศาสตร์กายภาพ
3. วิศวกรรมศาสตร์
4. สถาปัตยกรรมศาสตร์
5. เกษตรศาสตร์
6. บริหาร พาณิชยศาสตร์ การบัญชี การจัดการท่องเที่ยว และ
เศรษฐศาสตร์
7. ครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์
8. ศิลปกรรม วิจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์
9. มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์
10. สหวิทยาการ

การแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

1. กลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิต และวิจัย
2. กลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิต และพัฒนาสังคม
3. กลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิต และพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม
4. กลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิต
5. กลุ่มสถาบันวิทยาลัยชุมชน ซึ่งเน้นการจัดการศึกษาต่ำกว่าปริญญา เป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษา และสนองตอบความต้องการของชุมชน ในด้านการมีงานทำและอาชีพ

การจัดกลุ่มสถาบันตามพันธกิจหลัก

กลุ่มสถาบันตามจุดเน้น	การปฏิบัติตามพันธกิจ			
	สอน	วิจัย	บริการวิชาการ	ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม
1. การผลิตบัณฑิต และวิจัย	✓ ✓ ≥ 30%	✓ ✓ ≥ 30%	✓ ≥ 20%	✓ ≥ 10%
2.. การผลิตบัณฑิต และพัฒนาสังคม	✓ ✓ ≥ 30%	✓ ≥ 20%	✓ ✓ ≥ 30%	✓ ≥ 10%
3. การผลิตบัณฑิต และพัฒนา ศิลปวัฒนธรรม	✓ ✓ ≥ 30%	✓ ≥ 20%	✓ ≥ 20%	✓ ✓ ≥ 20%
4. การผลิตบัณฑิต	✓ ✓ ≥ 35%	✓ ≥ 20%	✓ ≥ 20%	✓ ≥ 10%

จำนวนตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานที่สถาบันจะได้รับ

การประเมินตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	น้ำหนัก	น้ำหนักที่ สถาบันเลือก	จำนวน ตัวบ่งชี้
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	อย่างน้อย 20	-	6 + 2*
2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	อย่างน้อย 20	-	5 + 2*
3. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ	อย่างน้อย 20	-	4 + 3*
4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	อย่างน้อย 20	-	2 + 2*
รวมมาตรฐาน 1 - 4	100	100	17 + 9*
5. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบัน และบุคลากร	20	-	11
6. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	20	-	9
7. มาตรฐานการประกันคุณภาพ	20	-	2
รวมมาตรฐาน 5 - 7	60	60	22
รวมมาตรฐาน 1 - 7	160	160	39 + 9*

ระดับพัฒนาการของสถาบัน (5 ระดับ)

1. ปรับปรุง
2. กำลังพัฒนา
3. พอใช้
4. ดี
5. ดีมาก

การประเมินคุณภาพ

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. การประเมินรายกลุ่มสาขาวิชา
2. การประเมินระดับสถาบัน

เกณฑ์การให้คะแนน

1. พิจารณาจากมาตรฐานขั้นต่ำ (3 คะแนน)
2. พิจารณาจากพัฒนาการของสถาบัน โดยเปรียบเทียบผลประเมินครั้งที่ 1 และ 2 (1 คะแนน 0, 1)
3. พิจารณาจากการบรรลุประสิทธิผล ตามแผนของสถาบันจากการประเมินครั้งที่ 2 (1 คะแนน : 0, 1)

การประเมินรายมาตรฐาน

1. การประเมินตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน คะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

1.1 การประเมินอิงเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งผันแปรตามกลุ่มสถาบัน คะแนนเต็ม 3 คะแนน

ตัวอย่าง

การประเมินตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า สำหรับกลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและการวิจัย เกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ ของตัวบ่งชี้นี้คือ ร้อยละ 60

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน
< 40 %	41-59 %	≥ 60 %

การประเมินรายมาตรฐาน (ต่อ)

1.2 การประเมินอิงพัฒนาการ โดยพิจารณาจากผลการประเมินภายนอกครั้งที่ 1 และ 2 ในการการตัดสินพัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในตัวเองชี้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่แบ่งเป็น 5 ระดับ สรุปได้ดังนี้

ระดับ	ผลการประเมินรอบแรก	ผลการประเมินรอบที่สอง	การมีพัฒนาการ
1	ปรับปรุง	ปรับปรุง	ไม่มี
	ปรับปรุง	กำลังพัฒนา	มี
	ปรับปรุง	พอใช้	มี
	ปรับปรุง	ดี	มี
	ปรับปรุง	ดีมาก	มี
2	กำลังพัฒนา	ปรับปรุง	ไม่มี
	กำลังพัฒนา	กำลังพัฒนา	ไม่มี
	กำลังพัฒนา	พอใช้	มี
	กำลังพัฒนา	ดี	มี
	กำลังพัฒนา	ดีมาก	มี

การประเมินรายมาตรฐาน (ต่อ)

ระดับ	ผลการประเมินรอบแรก	ผลการประเมินรอบที่สอง	การมีพัฒนาการ
3	พอใช้	ปรับปรุง	ไม่มี
	พอใช้	กำลังพัฒนา	ไม่มี
	พอใช้	พอใช้	ไม่มี
	พอใช้	ดี	มี
	พอใช้	ดีมาก	มี
4	ดี	ปรับปรุง	ไม่มี
	ดี	กำลังพัฒนา	ไม่มี
	ดี	พอใช้	ไม่มี
	ดี	ดี	มี
	ดี	ดีมาก	มี
5	ดีมาก	ปรับปรุง	ไม่มี
	ดีมาก	กำลังพัฒนา	ไม่มี
	ดีมาก	พอใช้	ไม่มี
	ดีมาก	ดี	มี
	ดีมาก	ดีมาก	มี

สาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

1. สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น
2. ระบบการประกันคุณภาพ ต้องมีทั้ง 3 ระบบ คือ ระบบการพัฒนาคุณภาพ ระบบการติดตามคุณภาพ และระบบการประเมินคุณภาพ ทั้งนี้สามารถแบ่งระบบการประกันคุณภาพเป็น การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก
3. หน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีหน้าที่ร่วมกันในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนดมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน และจัดระบบประกันคุณภาพภายใน
4. การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
5. สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการ ในการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น

สาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

6. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีซึ่งเป็นรายงานวิจัยประเมินตนเอง เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. รายงานประจำปีที่เป็นรายงานวิจัยประเมินตนเอง ต้องเปิดเผยต่อสาธารณชน มีคณะกรรมการรับรอง ให้ตรวจสอบอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษา
8. รายงานประจำปีที่เป็นรายงานวิจัยประเมินตนเอง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมินเพื่อการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษา
9. สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนบุคลากร คณะกรรมการสภาสถาบัน รวมทั้งผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา

1. พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน
2. ดำเนินการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่สถาบันและหน่วยงานต้นสังกัดได้พัฒนาขึ้น
3. จัดทำรายงานประจำปีซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
4. ให้ข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน และเตรียมความพร้อมอื่น ๆ เพื่อการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอก
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และหน่วยงานต้นสังกัด

ผลประเมินในแต่ละมาตรฐาน

ช่วงคะแนน	ผลการประเมิน	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีมาก	ผลการจัดการศึกษาได้มาตรฐานซึ่งนำไปสู่การรับรองมาตรฐาน
3.51 – 4.50	ดี	ผลการจัดการศึกษาได้มาตรฐานซึ่งนำไปสู่การรับรองมาตรฐาน
2.51 – 3.50	พอใช้	ผลการจัดการศึกษาได้มาตรฐานซึ่งนำไปสู่การรับรองแบบมีเงื่อนไข
1.51 – 2.50	ควรปรับปรุง	ผลการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน
1.00 – 1.50	ต้องปรับปรุง	ผลการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน

1. การประเมินรายกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชาจะได้รับการรับรองมาตรฐานเมื่อ

- 1.1 ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ ระดับดีขึ้นไป (3.51 - 5.00) อย่างน้อย 5 มาตรฐาน (3 ใน 4 ของมาตรฐานทั้งหมด) และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00 – 1.50)
- 1.2 ได้รับการรับรอง แบบมีเงื่อนไข เมื่อ ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักใน
  - มาตรฐานที่ 1-4 ไม่ต่ำกว่า ระดับดี (3.51 – 5.00)
  - และ ค่าเฉลี่ยรวม 7 มาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าระดับพอใช้ (2.51 – 5.00) โดยมาตรฐาน 1-4 ต้อง ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 – 1.50) หรือ
  - มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป (3.51 5.00) ไม่ถึง 5 มาตรฐาน (3 ใน 4 ของมาตรฐานทั้งหมด) โดยมาตรฐาน 1-4 ต้อง ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 – 1.50)

2. การประเมินระดับสถาบัน

การรับรองสถาบันระดับอุดมศึกษา

แนวทางที่ 1

การประเมินภายนอกเพื่อรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ
สมศ. ในระดับสถาบัน โดยรวมทั้ง 7 มาตรฐาน เมื่อ

1.1 ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ ระดับดีขึ้นไป (3.51 - 5.00) อย่างน้อย 5 มาตรฐาน
(3 ใน 4 ของมาตรฐานทั้งหมด) และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00 – 1.50)

1.2 สถาบันจะได้รับการรับรอง แบบมีเงื่อนไข เมื่อ ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักใน

- มาตรฐานที่ 1-4 ไม่ต่ำกว่า ระดับดี (3.51 – 5.00)
- และ ค่าเฉลี่ยรวม 7 มาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าระดับพอใช้ (2.51 – 5.00) โดยมาตรฐาน 1-4 ต้อง ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 – 1.50) หรือ
- มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป (3.51 5.00) ไม่ถึง 5 มาตรฐาน (3 ใน 4 ของ มาตรฐานทั้งหมด) โดยมาตรฐาน 1-4 ต้อง ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 – 1.50)

2. การประเมินระดับสถาบัน

การรับรองสถาบันระดับศึกษา (ต่อ)

แนวทางที่ 2

สถาบันจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ.
เมื่อ 3 ใน 4 ของกลุ่มสาขาวิชาได้รับการรับรองมาตรฐาน
และไม่มีกลุ่มสาขาวิชาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับ
ต้องปรับปรุง (1.00 - 1.50)

ความแตกต่างของการประเมินรอบแรก และรอบสอง

- **รอบแรก:** เกณฑ์การตัดสินใช้เกณฑ์ 8 มาตรฐาน พิจารณาแบบ ผ่าน และไม่ผ่าน
- **รอบสอง:** เกณฑ์การตัดสินใช้เกณฑ์ 7 มาตรฐาน โดยต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 3.51 ขึ้นไป และถ้าต่ำกว่า 3.50 ผ่าน โดยต้องมีเงื่อนไข

ความแตกต่างของการประเมินรอบแรก และรอบสอง (ต่อ)

- **รอบสอง** : เกณฑ์การให้คะแนนจะมี 5 ระดับ สำหรับแต่ละมาตรฐาน 39 ตัวบ่งชี้หลัก และ 9* ตัวบ่งชี้เฉพาะ (* 9 ตัวบ่งชี้เฉพาะมีความสำคัญต่อเมื่อ สถาบันจัดอยู่ในประเภทกลุ่มใด)
- **รอบสอง**: เกณฑ์การให้คะแนนจะแบ่งเป็น 5 คะแนนเต็ม แต่ละมาตรฐานจะแบ่งเป็น 3 ส่วน
  - ส่วนแรก 3 คะแนนขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (จะได้ 1 , 2 หรือ 3 คะแนน ขึ้นอยู่กับช่วงคะแนน)
  - ส่วนที่ 2 1 คะแนนขึ้นอยู่กับหลักฐานที่มีการพัฒนา
  - ส่วนที่ 3 1 คะแนนขึ้นอยู่กับหลักฐานที่มีประสิทธิภาพ

การดำเนินการโดยมีหลักฐาน

- ในการประเมินภายนอกจะมีคำถามที่สำคัญ 2 คำถาม
  - มีการปรับปรุงอะไรและอย่างไรจากผลการประเมินครั้งแรก
  - มีหลักฐานอะไรที่ใช้อ้างอิงหรือตัวชี้วัดที่แสดงถึงควมมีประสิทธิภาพ

การประเมินรายมาตรฐาน

1. การประเมินตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน คะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

1.1 การประเมินอิงเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งผันแปรตามกลุ่มสถาบัน คะแนนเต็ม 3 คะแนน

ตัวอย่าง

การประเมินตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า สำหรับกลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและการวิจัย เกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ ของตัวบ่งชี้นี้คือ ร้อยละ 60

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน
< 40 %	41-59 %	≥ 60 %

การประเมินรายมาตรฐาน (ต่อ)

1.3 การประเมินประสิทธิผลตามแผนของสถาบัน โดยพิจารณาจากรายงานประเมินสัมฤทธิ์ผลของแผนหรือรายงานประเมินตนเอง ถ้าผลการประเมินพบว่า ตัวบ่งชี้ต่างๆ บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนของสถาบัน ให้ 1 คะแนน ถ้าไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนให้ 0 คะแนน

การประเมินรายกลุ่มสาขาวิชา

ได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ

- ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป มีอย่างน้อย 5 มาตรฐาน
- และ ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

๒ ได้รับการรับรองแบบมีเงื่อนไข (มี 2 กรณี)

กรณีที่ 1

- ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักใน 4 มาตรฐานแรก ไม่ต่ำกว่าระดับดี
- และค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก รวม 7 มาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าระดับพอใช้
- โดยมาตรฐานที่ 1 – 4 ต้องไม่มีมาตรฐานใด อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

หรือกรณีที่ 2

- ได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ของ 4 มาตรฐานและทั้ง 7 มาตรฐานไม่ต่ำกว่าระดับดี
- แต่มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป ไม่ถึง 5 มาตรฐาน
- โดยมาตรฐานที่ 1 – 4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

หมายเหตุ:

- กลุ่มสาขาวิชาจะไม่ได้การรับรองตามมาตรฐานคุณภาพเมื่อไม่ปฏิบัติตามกรณีข้างบน

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน

1. การรับรองมาตรฐานคุณภาพระดับสถาบัน
2. การรับรองมาตรฐานคุณภาพระดับสถาบันแบบมีเงื่อนไข
3. ไม่รับรองสถาบันตามมาตรฐานคุณภาพ

การรับรองสถาบันตามมาตรฐานคุณภาพ

- ❖ ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปมีอย่างน้อย 5 มาตรฐาน (3 ใน 4 มาตรฐาน) ที่มีผลประเมินไม่ต่ำกว่าดี และ
- ❖ ไม่มาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง

การรับรองสถาบันตามมาตรฐานคุณภาพแบบมีเงื่อนไข

- ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักโดยรวมในระดับพอใช้ (2.51 – 3.50) และ
- ได้คะแนนถ่วงน้ำหนักในมาตรฐานที่ 1 – 4 ไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51 ขึ้นไป)
- รวมทั้งไม่มีมาตรฐานใดอยู่ระดับที่ต้องปรับปรุง
- แต่มีจำนวนมาตรฐานที่มีผลการประเมินไม่ต่ำกว่าระดับดีไม่ถึง 5 มาตรฐาน
- โดยไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง

ไม่รับรองสถาบันตามมาตรฐานคุณภาพ

- ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักโดยรวมในระดับควรปรับปรุง (2.50 ลงมา)
- หรือไม่เป็นไปตาม 2 กรณีแรก

สรุปเกณฑ์การตัดสินการรับรองสถาบัน

(1.1) สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับการรับรองเมื่อ

มาตรฐาน	1	2	3	4	5	6	7	เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 1-7
ระดับ	2.51-5.00	2.51-5.00	2.51-5.00	2.51-5.00	2.51-5.00	2.51-5.00	2.51-5.00	≥ 3.51
คะแนน	.....มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับคะแนน 3.51-5.00 อย่างน้อย 5 มาตรฐาน.....							
	.....เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 3.51							

สรุปเกณฑ์การตัดสินการรับรองสถาบัน

(1.2) สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับการรับรองแบบมีเงื่อนไขเมื่อ

มาตรฐาน	1	2	3	4	5	6	7	เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 1-7
เกณฑ์ที่ 1	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	
ระดับ	.....เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 2.51							
คะแนน	.....เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 2.51							≥ 2.51
เกณฑ์ที่ 2	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	
ระดับ	.....เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 3.51							≥ 3.51
คะแนน	.....เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 3.51							
	.....มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับคะแนน 3.51-5.00 ไม่ถึง 5 มาตรฐาน.....							

(1.3) สถาบันจะไม่ได้รับการรับรองเมื่อไม่เป็นไปตาม 1.1 หรือ 1.2

ไม่รับรองมาตรฐานในระดับสถาบัน

- ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

สิ่งที่ต้องจัดเตรียม

1. ให้ถือว่าสัดส่วนน้ำหนักระดับมาตรฐาน 7 มาตรฐาน 160 คะแนน ระดับกลุ่มสาขาวิชาเป็นเช่นเดียวกับระดับสถาบัน
2. กระจายน้ำหนักจากมาตรฐานสู่ตัวบ่งชี้
  - กรณีที่มาตรฐานเป็นจุดเน้นของสถาบันให้แบ่งน้ำหนักระหว่างตัวบ่งชี้รวม : ตัวบ่งชี้เฉพาะเป็น 50 : 50 พร้อมแสดงเหตุผล
3. รายงานการวิจัยประเมินตนเองตาม 9 มาตรฐาน 41 + 24 ตัวชี้วัด พร้อมมีภาคผนวกข้อมูลอย่างน้อย 2 ปี
4. บันทึกการดำเนินงานและคู่มือการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งผลการประเมินแผนการทำงานที่ผ่านมา
5. เสนอชื่อผู้ประเมินภายนอกที่พึงประสงค์ได้ 10 ชื่อ ให้ครอบคลุมกับกลุ่มสาขาวิชาของสถาบัน พร้อมระบุความเชี่ยวชาญของแต่ละท่าน
6. ถ้าสถาบันใด จะเปลี่ยนกลุ่มเน้นใหม่ สามารถดำเนินการได้ ถ้าสภาสถาบันเห็นควร แล้วแจ้งให้สมศ. ทราบ

แนวทางที่ 2 (ใช้ผลการประเมินภายนอกกลุ่มสาขาวิชา) การรับรองสถาบัน

- ❖ ถ้ามีอย่างน้อย 3 ใน 4 ของกลุ่มสาขาวิชา ได้รับการรับรองมาตรฐาน
คุณภาพ และ
- ❖ ไม่มีกลุ่มสาขาวิชาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

รายงานการวิจัยติดตามการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาปี 2545 — 2546

สิ่งที่ควรพัฒนาในการประเมินคุณภาพภายใน

1. ขาดการมีส่วนร่วม และขาดโอกาสร่วมอย่างจริงจัง
2. มีการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาในระดับต่ำกว่า
อย่างชัดเจน
3. ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกยังไม่สามารถสะท้อน
ข้อมูลที่มีผลต่อการพัฒนาสถาบันอย่างเป็นรูปธรรม
4. สร้างระบบประเมินผลภายในที่เข้มแข็ง จัดทำแผน
ประเมินคุณภาพ ภายในในระยะ 5 ปี แบบครบวงจรที่สอดคล้อง
รับกับประเมินคุณภาพภายนอก

สิ่งที่ควรพัฒนาในการประเมินคุณภาพภายใน (ต่อ)

5. กำกับ ติดตามให้องค์กรย่อยในสถาบันนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในการพัฒนา / ปรับปรุงประสิทธิภาพของงาน โดยจัดทำปฏิทินการประเมินภายนอก เป้าหมายของการประเมินคุณภาพเพื่อรับรองมาตรฐานการจัดอันดับคุณภาพ
6. สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบต่อไปควรให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรฐานด้านคุณลักษณะของผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาโดยกำหนดตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรม
7. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประเมิน
8. การพัฒนาระบบฐานข้อมูล ควรพัฒนาศูนย์ข้อมูลคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ สามารถสืบค้น ตรวจสอบ หรือเข้าไปศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพได้

Score =

or =

$$\frac{(W_1 \times I_1) + (W_2 \times I_2) + \dots + (W_i \times I_i)}{W_1 + W_2 + \dots + W_i}$$

$$\frac{\sum (W_i \times I_i)}{\sum W_i}$$

การคำนวณเพื่อการตัดสินใจ

1. คำนวณหาคะแนนของแต่ละตัวบ่งชี้ย่อย (แต่ละตัวบ่งชี้ย่อยมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน)
2. นำค่าคะแนนของแต่ละตัวบ่งชี้มาคำนวณเป็นคะแนนรายมาตรฐาน ดังสูตร

คะแนนรายมาตรฐาน =

3. นำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจประเมิน (ดูจากตาราง)

การรับรองสถาบันตามมาตรฐานคุณภาพ

- ❖ ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ระดับดี ขึ้นไป และ
- ❖ ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง
- ❖ มีอย่างน้อย 5 มาตรฐาน ที่มีผลประเมินไม่ต่ำกว่าดี
- ❖ และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง